

ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING

Geldig vanaf 1 september 2022
Bacheloropleidingen Politologie

Deze onderwijs- en examenregeling is gebaseerd op de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en op de door de Universiteit Leiden vastgestelde universitaire richtlijnen, te weten

- de regeling Bindend Studieadvies;
- het kaderdocument Leidse Register Opleidingen;
- de universitaire jaarindeling;
- regeling inschrijving, collegegeld en examengeld

Overeenkomstig artikel 7.14 WHW beoordeelt het faculteitsbestuur de onderwijs- en examenregeling regelmatig en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de studenten voortvloeit. De opleidingscommissie heeft op grond van artikel 9.18 WHW tot taak de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling jaarlijks te beoordelen.

Inhoud

1. Algemene bepalingen
2. Beschrijving van de opleiding
3. Onderwijsprogramma
4. Tentamens en examens
5. Toegang en toelating tot de opleiding
6. Studiebegeleiding en studieadvies
7. Evaluatie van het onderwijs
8. Slotbepalingen

Bijlagen

- Inschrijfprotocol <https://inschrijfprotocol.universiteit leiden.nl/>
- Studiegids <https://studiegids.leidenuniv.nl>
- Bijlage 1a: Propedeuse Bacheloropleiding Politologie: afstudeerrichting Politologie
- Bijlage 1b: Propedeuse Bacheloropleiding Politologie: afstudeerrichting Internationale Politiek (IP)
- Bijlage 1c: Propaedeuse for the bachelor's programme in Political Science: afstudeerrichting in International Relations and Organisations (IRO)
- Bijlage 2a: Het tweede (B2) en derde (B3) jaar van de Bacheloropleiding Politologie: afstudeerrichting Politologie
- Bijlage 2b: Het tweede (B2) en derde (B3) jaar van de Bacheloropleiding Politologie: afstudeerrichting Internationale Politiek (IP)
- Bijlage 2c: Het tweede jaar (B2) en derde jaar (B3) van de Bacheloropleiding Politologie: afstudeerrichting International Relations and Organisations (IRO)
- Bijlage 3: Minor aangeboden door het Instituut Politieke Wetenschap
- Bijlage 4a: Volgorde tentamens Bacheloropleiding Politologie: afstudeerrichting Politologie
- Bijlage 4b: Volgorde tentamens Bacheloropleiding Politologie: afstudeerrichting Internationale Politiek (IP)

- Bijlage 4c: Order of Examinations BSc Political Science: International Relations and Organisations (IRO)
- Bijlage 4d: Volgorde tentamens Bacheloropleiding Politologie: afstudeerrichting Internationale Betrekkingen en Organisaties (IBO)

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de bacheloropleiding *Politologie*, hierna te noemen: de opleiding.

De opleiding is ingesteld in de Faculteit der Sociale Wetenschappen van de Universiteit Leiden, hierna te noemen: de faculteit, en wordt in Leiden en/of Den Haag verzorgd door het instituut Politieke Wetenschap.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. beoordelaar, eerste/tweede de examinator die als eerste dan wel als tweede de scriptie/het eindwerkstuk/het afstudeerverslag/het eindwerk van een opleiding leest en beoordeelt. De eerste beoordelaar treedt tevens op als begeleider;
- b. digitale onderwijsleeromgeving een digitale omgeving waarin de student kan samenwerken, communiceren en leren, zoals Brightspace;
- c. EC(TS) European Credit (Transfer System);
- d. examenen: omvat de tentamens, verbonden aan de tot de opleiding of de propedeutische fase van de opleiding behorende onderwijseenheden, met inbegrip van een door de examencommissie zelf te verrichten onderzoek als bedoeld in artikel 7.10, tweede lid, van de wet;
- e. examencommissie: de examencommissie van de opleiding, ingesteld en benoemd door het faculteitsbestuur krachtens artikel 7.12a van de wet;
- f. examinator: degene die door de examencommissie is aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens, krachtens artikel 7.12c van de wet;
- g. inschrijfprotocol: het digitale inschrijfprotocol met specifieke en bindende informatie over de inschrijving voor onderwijseenheden, tentamens en examens. Het inschrijfprotocol maakt als bijlage onderdeel uit van deze regeling;
- h. judicium: nadere kwalificatie van de examencommissie over een afgelegd examen;
- i. Leids universitair register opleidingen: het onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur gehouden register van de door de Universiteit Leiden verzorgde opleidingen als bedoeld in artikel 7 van het Bestuurs- en beheersreglement;

- j. niveau: het niveau van een onderwijseenheid volgens de abstracte structuur zoals omschreven in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen¹;
- k. nominale studieduur de studielast zoals vastgelegd in het Centraal Register Opleidingen in studiejaren;
- l. onderwijsbureau loket in de faculteit waar de student terecht kan voor informatie en inschrijving voor het onderwijs (onderwijs informatie centrum, servicedesk, onderwijsservice centrum);
- m. onderwijseenheid: de vakken en praktische oefeningen van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 van de wet. De studielast van elke onderwijseenheid wordt uitgedrukt in gehele studiepunten. Aan elke onderwijseenheid is een tentamen verbonden;
- n. onderwijstaal: de taal van een opleiding waarin colleges en werkgroepen worden gegeven en tentamens en examens worden afgenomen;
- o. opleiding: de opleiding waarop de OER betrekking heeft: een samenhangend geheel van onderwijseenheden, gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden waarover degene die de opleiding voltooit, dient te beschikken. Aan elke opleiding is een examen verbonden;
- p. portfolio: een dossier van monitoring en beoordeling waarmee studenten (1) aannemelijk maken te beschikken over een niveau van academische vorming dat voldoende is voor het verwerven van het diploma, (2) inzicht geven in het persoonlijk proces van academische vorming gedurende de opleiding, en (3) begeleiding en studieloopbaanadvisering mogelijk maken;
- q. praktische oefening: een praktische oefening als (onderdeel van) een tentamen of examen als bedoeld in artikel 7.13, tweede lid, sub d van de wet, in één van de volgende vormen:
- het maken van een scriptie/eindwerkstuk/afstudeerverslag /eindwerk van een opleiding,
 - het maken van een werkstuk/ of een proefontwerp,
 - het uitvoeren van een onderzoekopdracht,
 - het deelnemen aan veldwerk of een excursie,
 - het doorlopen van een stage, of
 - het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden;
- r. Pre-University College: een onderwijsprogramma van de Universiteit Leiden voor een selecte groep van leerlingen uit de twee hoogste klassen van het VWO;

¹ [Het kaderdocument Leids universitair register opleidingen](#)

- s. propedeutische fase: het eerste jaar van de opleiding, met een studielast van 60 EC als bedoeld in artikel 7.8 van de wet. Aan deze fase is een examen verbonden, tenzij de faculteit in deze regeling anders heeft bepaald;
- t. student: degene die is ingeschreven aan de Universiteit Leiden voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
- u. Studiegids: de digitale studiegids bevattende specifieke en bindende informatie over de opleiding, <https://studiegids.universiteitleiden.nl/>. De Studiegids maakt als bijlage onderdeel uit van deze regeling;
- v. Studiepunt De eenheid uitgedrukt in EC waarmee volgens de wet de studielast van een onderwijseenheid wordt uitgedrukt; volgens het ECTS is één studiepunt gelijk aan 28 uren studie;
- w. tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een bepaalde onderwijseenheid, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (overeenkomstig artikel 7.10 van de wet). Het onderzoek kan zowel schriftelijk, mondeling als digitaal, of een combinatie hiervan, plaatsvinden. Een tentamen kan uit meerdere deeltentamens bestaan. Uitsluitend aan een tentamen zijn studiepunten verbonden. Het onderzoek wordt uitgevoerd conform de door de examencommissie bepaalde werkwijze voor de kwaliteitsborging van tentamens en examens;
- x. werkdag: maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van de erkende feestdagen en de door het College van Bestuur aangewezen verplichte sluitingsdagen;
- y. de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW);

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Artikel 1.3 **Gedragscodes**

1.3.1 De gedragscode Omgangsvormen² is van toepassing; deze is bedoeld om een kader te scheppen voor een goed, veilig en stimulerend werk- en studieklimaat binnen de Universiteit Leiden, waarbij docenten en studenten op respectvolle wijze met elkaar omgaan en waarbij wederzijdse acceptatie en wederzijds vertrouwen belangrijke waarden zijn.

²[De gedragscode omgangsvormen](#)

1.3.2 De Gedragscode onderwijs op afstand is van toepassing³; deze geeft richtlijnen voor het lesgeven en leren via digitale omgevingen, remote omgevingen of elke vorm van onderwijs die voornamelijk afhankelijk is van IT-services.

1.3.3. Tevens is de Regeling ICT en internetgebruik⁴ van toepassing. De regeling regelt het verantwoord gebruik van de ICT-voorzieningen en internet en de wijze waarop controle op het gebruik plaatsvindt. De regeling beschrijft ook welk gedrag niet wordt getolereerd en welke consequenties daaraan verbonden zijn.

Hoofdstuk 2 Beschrijving van de opleiding

Artikel 2.1 Doel van de opleiding

Het doel van de opleiding is:

- Verkrijgen van kennis, inzicht en vaardigheid op het gebied van de Politologie;
- Academische vorming;
- Voorbereiding op een verdere academische loopbaan;
- Voorbereiding op een maatschappelijke loopbaan.

Artikel 2.2 Afstudeerrichtingen

De opleiding Politologie kent de volgende afstudeerrichtingen:

- Politologie
- Internationale Politiek (IP)
- International Relations and Organisations (IRO)
- Internationale Betrekkingen en Organisaties (IBO) (in afbouw; de afstudeerrichting wordt sinds 01/09/2018 niet meer aangeboden. Bijlage 4d geeft meer informatie)

Artikel 2.3 Eindkwalificaties

Afgestudeerden van de opleiding hebben de onderstaande eindkwalificaties bereikt, gerangschikt volgens de Dublin-descriptoren:

a. kennis en inzicht

De studenten hebben aantoonbare kennis van en inzicht in de politologie als discipline, op een niveau dat voortbouwt op het VWO, ondersteund door gevorderde leerboeken en kennismaking met origineel onderzoek en de nieuwe ontwikkelingen binnen de discipline, in het bijzonder aangaande:

1. kernbegrippen en begrippenstructuren in de bestudering van politieke verschijnselen en instituties, zoals politiek, staat, politiek systeem, democratie, macht, invloed, beleid, politieke cultuur, politiek gedrag, internationaal regime, internationale organisatie, politiek conflict en conflictbeheersing;
2. theorieën, modellen en benaderingen in de analyse van politieke verschijnselen op nationaal en internationaal niveau;
3. methoden en technieken van politicologisch onderzoek, computerprogrammatuur voor statistische analyse en ethische aspecten van wetenschapsbeoefening.

³ [Gedragscode onderwijs op afstand](#)

⁴ [Regeling ICT en internetgebruik](#)

Met betrekking tot het kernobject bestrijkt de opleiding de volgende terreinen (materiële eindtermen):

- a) instituties en functioneren van politieke stelsels in vergelijkend perspectief;
- b) politieke oriëntaties en politiek gedrag van elites en burgers;
- c) de politieke filosofie;
- d) instituties en functioneren van het Nederlandse politieke bestel (Politologie en IP);
- e) internationale betrekkingen en internationale organisaties;
- f) Europese samenwerking, integratie en de Europese Unie;
- g) methoden van onderzoek;
- h) basiskennis van de hulpwetenschappen recht, economie, en geschiedenis.

b. toepassen kennis en inzicht

- Studenten kunnen politicologische concepten en theorieën toepassen in een onderzoek of literatuurstudie van beperkte omvang, een (eenvoudig) onderzoek over politieke verschijnselen ontwerpen en uitvoeren en een geëigende methode toepassen.
- Studenten hebben inzicht in relevantie en toepassing van politicologische theorieën en concepten in een maatschappelijke context.

c. oordeelsvorming

Studenten hebben het vermogen om politieke verschijnselen te analyseren en te beoordelen door relevante data te vergaren en te interpreteren en daarbij ethische en normatieve aspecten van politicologisch onderzoek te expliciteren en te wegen.

- Studenten kunnen politicologische literatuur, politiek theoretisch en empirisch onderzoek onafhankelijk, kritisch, logisch en gefundeerd beoordelen.

d. communicatie

- Studenten kunnen op adequate wijze schriftelijk rapporteren over onderzoek, inclusief de consistente toepassing van een geaccepteerde methode van bronverwijzing, aan een publiek van specialisten en niet-specialisten.
- Studenten kunnen duidelijk en gestructureerd mondeling rapporteren en presenteren van informatie, ideeën en onderzoek aan een publiek van specialisten en niet-specialisten.

e. leervaardigheden

- Studenten hebben de leervaardigheden die nodig zijn voor een vervolgstudie op masterniveau, die een hogere mate van autonomie vereist. In het bijzonder kunnen studenten wetenschappelijke teksten analyseren, onderscheid maken tussen hoofdlijn en detail en kernbegrippen, kernargumentatie en mogelijke knelpunten identificeren.
- Studenten hebben de vaardigheid om wetenschappelijke en journalistieke bronnen op te zoeken in een (elektronische) bibliotheek.

Artikel 2.4 **Inrichting van de opleiding**

De opleiding Politologie wordt voltijd verzorgd.

Artikel 2.5 **Studielast**

De opleiding heeft een studielast van 180 studiepunten. De propedeutische fase heeft een studielast van 60 studiepunten en is een integraal onderdeel van de opleiding.

Artikel 2.6 **Aanvang van de opleiding; uniforme jaarindeling**

De opleiding vangt aan op 1 september. Het cursorisch onderwijs van de opleiding is ingericht volgens de universitaire semesterindeling en omvat 42 onderwijsweken.

Artikel 2.7 **Minoren en Honours onderwijs**

2.7.1: Onder bevoegdheid van de hieronder genoemde examencommissie(s) worden de volgende minoren aangeboden:

- Politiek: Conflict & Consensus

2.7.2 De beschrijving van de onderwijseenheden behorend tot de desbetreffende minor zijn opgenomen in de Studiegids. In de Studiegids is voorts vastgelegd welke examencommissie bevoegd is voor de tentaminering van de minor.

2.7.3 De educatieve minoren behoren tot de verantwoordelijkheid van de examencommissie van het ICLON.

2.7.4 Bovenfacultaire onderwijseenheden in het kader van het Honours-onderwijs behoren tot de verantwoordelijkheid van de examencommissie van de Honours Academy.

Artikel 2.8 **Examens van de opleiding**

2.8.1 In de opleiding kunnen de volgende examens/kan het volgende examen worden afgelegd:

- a. het propedeutisch examen
- b. het bachelorexamen

Indien de opleiding een propedeutisch examen kent, dient dit examen met goed gevolg te zijn afgelegd alvorens het bachelorexamen afgelegd kan worden.

Artikel 2.9 **Onderwijstaal**

2.9.1 Met inachtneming van de Gedragscode voertaal⁵ is/zijn de onderwijstaal/talen waarin het onderwijs wordt verzorgd Nederlands en Engels, en is de taal waarin de tentamens en examens worden afgenomen in het Nederlands en Engels. De student wordt geacht de gebruikte onderwijstaal/talen binnen de opleiding voldoende te beheersen, conform de eisen geformuleerd in artikel 5.2.4. De faculteit publiceert in voorkomende gevallen voor Engelstalige opleidingen een Onderwijs- en Examenregeling in het Engels.

2.9.2 In afwijking van artikel 2.9.1 kan de Examencommissie, in overeenstemming met de Richtlijn taalbeleid⁶, in individuele gevallen toestaan dat de scriptie wordt geschreven in een andere taal.

⁵ [Gedragscode voertaal](#)

⁶ [Richtlijn taalbeleid](#)

Artikel 2.10 **Kwaliteit**

De opleiding is geaccrediteerd door de NVAO⁷ en voldoet aan de kwaliteitseisen die op nationaal en internationaal niveau aan opleidingen worden gesteld. Ook voldoet de opleiding aan de kwaliteitsstandaarden voor het onderwijs die zijn vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Hoofdstuk 3 **Onderwijsprogramma**

Artikel 3.0 **Uitzonderingen vanwege corona maatregelen**

3.0.1 Indien ten gevolge van coronamaatregelen het niet mogelijk is om aan onderwijsseenheden deel te nemen of deze te verzorgen, zoals in deze regeling of in de Studiegids is vastgelegd, zullen wijzigingen hierin tijdig bekend worden gemaakt op Brightspace door het daartoe bevoegde orgaan.

Artikel 3.1 **Verplichte onderwijsseenheden**

3.1.1 De opleiding omvat verplichte onderwijsseenheden met een totale studielast van 150 studiepunten. Onderdeel van de verplichte onderwijsseenheden vormen de vooraf vastgestelde onderwijsseenheden waaruit de student verplicht een keuze moet maken.

3.1.2 Niet van toepassing

3.1.3 In de Studiegids wordt de feitelijke vormgeving nader omschreven, te weten de studielast, het niveau⁸, de inhoud, de tentaminering en de onderwijsvorm van de onderwijsseenheden van het onderwijsprogramma.

Artikel 3.2 **Keuzevrijheid**

3.2.1 Naast de in 3.1.1 genoemde onderwijsseenheden geeft de opleiding studenten een vrije keuzeruimte van 30 studiepunten (maximaal 30 en minimaal 15 studiepunten in totaal).

3.2.2 De student is verplicht zich voor de minor van keuze aan te melden volgens de Richtlijn keuzeruimte en minorstelsel, te vinden op de website Universiteit Leiden.

3.2.3 De keuze van de onderwijsseenheden behoeft de goedkeuring van de examencommissie. Bij de beoordeling van de keuze van de student baseert de examencommissie zich uitsluitend op de samenhang en het niveau van het gekozen pakket. Deze goedkeuring is niet vereist voor erkende minorprogramma's met een omvang van 30 studiepunten van de Universiteit Leiden en voor de door de betrokken instellingen erkende minoren van de TU Delft en de Erasmus Universiteit Rotterdam.

3.2.4 Naast de aan deze universiteit gedoeerde onderwijsseenheden komen voor de invulling van de keuzeruimte – onder goedkeuring van de examencommissie – onderwijsseenheden verzorgd door een andere Nederlandse of een buitenlandse universiteit dan wel van een andere rechtspersoon met geaccrediteerd initieel hoger onderwijs in aanmerking.

⁷ De Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie.

⁸ Conform de 'abstracte structuur' als omschreven in het Kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

3.2.5 Onderwijseenheden waaraan de student deelneemt in het kader van het Honours College kunnen niet gebruikt worden voor de vrije keuzeruimte.

3.2.6 Een student die is ingeschreven voor de opleiding kan zelf een programma samenstellen uit onderwijseenheden die door een instelling worden verzorgd waaraan een examen is verbonden. Hiervoor is toestemming nodig van de meest van toepassing zijnde examencommissie. Bij het verlenen van de toestemming geeft deze examencommissie tevens aan tot welke opleiding van de instelling dat programma wordt geacht te behoren⁹. Indien nodig wijst het College van Bestuur een examencommissie aan die met de beslissing is belast.

3.2.7 In afwijking van het gestelde in 3.2.3 kunnen de volgende minoren van de Universiteit Leiden, van de TU Delft of van de Erasmus Universiteit Rotterdam niet worden gekozen omdat de inhoud geheel of gedeeltelijk overeenkomt met verplichte onderwijseenheden van de opleiding:

- Politiek: Conflict & Consensus

Artikel 3.3 **Praktische oefeningen**

3.3.1 Bij elk van de in de Studiegids vermelde onderwijseenheden is aangegeven welke praktische oefeningen zij omvatten, welke de aard en de omvang is van de werkzaamheden van de student, alsmede of deelname aan die praktische oefeningen verplicht is met het oog op de toelating tot het afleggen van (andere onderdelen) van het tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen.

3.3.2 In de Studiegids staan omvang en studielast van het eindwerkstuk/scriptie/afstudeerverslag /eindwerk van een opleiding beschreven; daarbij zijn de normen vermeld waaraan het eindwerkstuk /scriptie/afstudeerverslag/eindwerk van een opleiding moet voldoen.

Artikel 3.4 **Deelname aan onderwijseenheden en tentamens¹⁰**

Artikel 3.4.1 Deelname aan onderwijseenheden:

3.4.1.1 De student dient zich in te schrijven voor de onderwijseenheid volgens het geldende inschrijfprotocol. Inschrijven kan tot uiterlijk veertien kalenderdagen voor aanvang, zoals is bepaald in de Studiegids, van de onderwijseenheid.

3.4.1.2 In geval van een onderwijseenheid met een beperkt aantal deelnemers, vindt deelname plaats in volgorde van inschrijving. Voor de bij de opleiding ingeschreven studenten is, bij tijdige

⁹ Overeenkomstig artikel 7.3h van de WHW ('vrij onderwijsprogramma in het wetenschappelijk onderwijs').

¹⁰ Indien het nieuwe inschrijvingsstelsel gereed is op 1 september 2022 vervallen onderstaande artikelen:

3.4.1 Voor deelname aan een tentamen dient de student zich uiterlijk tien dagen voor datum waarop het tentamen wordt afgenomen volgens de daarvoor geldende procedure in te schrijven.

3.4.2 Deelname aan een onderwijseenheid vindt plaats in de volgorde van inschrijving. Voor de bij de opleiding ingeschreven studenten is bij tijdige inschrijving plaatsing bij de onderwijseenheden die behoren tot het verplichte deel van de opleiding gegarandeerd. Aan bepaalde onderwijseenheden kan eerst worden deelgenomen nadat aan het tentamen van een voorafgaande onderwijseenheid met goed gevolg is deelgenomen. In de Studiegids is aangegeven voor welke onderwijseenheden deze voorwaarde geldt.

inschrijving, plaatsing gegarandeerd bij de onderwijseenheden die behoren tot het verplichte curriculum van de opleiding.

3.4.1.3 In afwijking van artikel 3.4.1.1 geldt voor bepaalde onderwijseenheden met goedkeuring van het faculteitsbestuur een andere inschrijftermijn. De desbetreffende onderwijseenheid en de bijbehorende inschrijftermijn staat in de Studiegids.

3.4.1.4 De student die zich niet tijdig heeft ingeschreven, kan zich melden bij het onderwijsbureau van de faculteit waarvan de opleiding onderdeel uitmaakt. In het geldende inschrijfprotocol staan de opgesomde omstandigheden op grond waarvan de student in afwijking van artikel 3.4.1.1 kan worden ingeschreven.

Artikel 3.4.2 Deelname aan tentamens:

3.4.2.1 Met de inschrijving voor de onderwijseenheid meldt de student zich tegelijkertijd aan voor het bijbehorende tentamen.

3.4.2.2 De student, die zich niet inschrijft voor de onderwijseenheid, kan zich voor alleen een tentamen of alleen een deeltentamen inschrijven. Voor deelname aan een tentamen of aan een deeltentamen is bevestiging van de inschrijving noodzakelijk.

3.4.2.3 Om deel te kunnen nemen aan het tentamen dient de student zijn deelname te bevestigen. De student kan alleen een tentamen afleggen na bevestiging van zijn deelname.

3.4.2.4 De student ontvangt tijdig een notificatie waarin gevraagd wordt de deelname te bevestigen óf af te wijzen. Bevestiging van deelname aan een tentamen kan tot tien kalenderdagen voordat het tentamen plaatsvindt.

3.4.2.5 De student die zich niet tijdig heeft ingeschreven volgens het geldende inschrijfprotocol kan zich melden bij het onderwijsbureau van de faculteit waarvan de opleiding onderdeel uitmaakt.

3.4.2.6 Voor de situatie als bedoeld in artikel 4.6.2 geldt een afwijkende termijn; de student kan zich tot vijf kalenderdagen voordat het tentamen plaatsvindt inschrijven.

Artikel 3.5 Verspreiding studiematerialen

3.5.1 Het is studenten niet toegestaan foto's, audio- of video-opnames van colleges en onderwijsgerelateerde gesprekken, waaronder de nabesprekingen van tentamens (met inbegrip van tentamenopgaven en antwoordmodellen), te maken zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de desbetreffende docent. Indien toestemming wordt verleend, is de student slechts gerechtigd de opname voor eigen gebruik te benutten; verspreiding of publicatie van de opname op welke wijze dan ook is niet toegestaan.

3.5.2 Het is studenten niet toegestaan op welke wijze dan ook studiematerialen te verspreiden of te publiceren. De student is slechts gerechtigd de materialen voor eigen gebruik te benutten.

Hoofdstuk 4 Tentamens en examens

Artikel 4.0 Uitzonderingen vanwege coronamaatregelen

4.0.1 Indien ten gevolge van coronamaatregelen het niet mogelijk is om tentamens en examens aan te bieden in de vorm en op het moment, zoals in deze regeling of in de Studiegids is vastgelegd, zullen wijzigingen hierin tijdig bekend worden gemaakt op Brightspace door het daartoe bevoegde orgaan.

Artikel 4.1 Tentamengelegenheid

4.1.1 Tweemaal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden tot het afleggen van het tentamen verbonden aan elk van de onderwijseenheden die in dat jaar worden aangeboden. Voor praktische oefeningen bepaalt de examencommissie de wijze van herkansing.

4.1.2 Het faculteitsbestuur draagt zorg voor de praktische organisatie van de tentamens en examens en ziet er op toe, zo nodig door surveillance, dat de tentamens en examens in goede orde verlopen. Indien gebruik wordt gemaakt van surveillance op afstand, gebeurt dit volgens het Protocol Surveillance op Afstand¹¹.

4.1.3 Indien een onderwijseenheid een praktische oefening omvat, dan staat deelname aan een tentamen als bedoeld in 4.1.1 uitsluitend open voor degene die met goed gevolg aan de praktische oefening heeft deelgenomen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie om anders te besluiten.

4.1.4 Indien het cijfer van een onderwijseenheid samengesteld wordt uit meerdere deeltentamens kan afgeweken worden van het aantal kansen zoals bedoeld in 4.1.1., met dien verstande dat de student minimaal in staat wordt gesteld om in de herkansing het vak alsnog met een voldoende af te sluiten door een tentamen dat representatief is voor het gevolgde vak. Indien hier sprake van is wordt dit vastgelegd in de Studiegids.

4.1.5 In overeenstemming met artikel 7.13, tweede lid sub h van de wet zijn in de Studiegids de tentamendata opgenomen.

4.1.6 Deelname aan een tweede tentamengelegenheid kan door regels van de examencommissie aan voorwaarden verbonden zijn. Deze regels zijn opgenomen in de Regels en Richtlijnen van de examencommissie.

4.1.7 In bijzondere gevallen kan de examencommissie een student op diens verzoek in afwijking van artikel 4.1.1, een extra tentamengelegenheid toestaan.

4.1.8 Gedurende een bacheloropleiding heeft een student eenmaal de gelegenheid een tentamen dat met goed gevolg is afgelegd, opnieuw af te leggen, onverminderd het bepaalde in artikel 4.1.1 en behoudens de bevoegdheid van de examencommissie hiervan - in uitzonderlijke, individuele gevallen

¹¹ Indien het Protocol Surveillance op Afstand niet gereed is per 1 september 2022 blijft de tekst van het artikel gelden zoals dit luidde in de model OER 2021-2022, te weten: 4.1.2 Het faculteitsbestuur draagt zorg voor de praktische organisatie van de tentamens en examens en ziet er op toe, zo nodig door surveillance, dat de tentamens en examens in goede orde verlopen. Indien gebruik wordt gemaakt van surveillance op afstand wordt dit uiterlijk tien dagen van tevoren bekend gemaakt aan de student.

op verzoek van de student - af te wijken. Hiervoor geldt dat een voldoende resultaat alleen opnieuw kan worden afgelegd in hetzelfde studiejaar waarin dit resultaat is behaald. Bij deze eenmalige herkansing geldt het hoogst behaalde resultaat.

Het in de eerste volzin bedoelde tentamen kan uit meerdere deeltentamens bestaan. Inschrijving hiervoor verloopt overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 3.4.1.1 en 3.4.2.2.

4.1.9 Van de mogelijkheid in artikel 4.1.8 tot het opnieuw afleggen is uitgesloten:

- een mondeling tentamen;
- een praktische oefening;
- een minor of onderdelen daarvan, volgens het erkende minoraanbod zoals opgenomen in de Studiegids;
- een met goed gevolg afgelegd tentamen bij een andere instelling dan de Universiteit Leiden.

4.1.10 Wanneer een onderwijseenheid deel uitmaakt van meerdere opleidingen heeft de student eenmaal de gelegenheid het betreffende voldoende resultaat voor het bij die onderwijseenheid behorende tentamen opnieuw af te leggen.

Artikel 4.2 **Verplichte volgorde**

4.2.1 De verplichte volgorde van tentamens is vermeld in de Studiegids. Aan tentamens waarvoor een verplichte volgorde geldt, kan pas worden deelgenomen indien de tentamens van een of meerdere andere onderwijseenheden met goed gevolg zijn afgelegd.

4.2.2 Voor de onderwijseenheden en de tentamens waarmee deze worden afgesloten die in een bepaalde volgorde moeten worden doorlopen, kan de examencommissie in bijzondere gevallen op schriftelijk en gemotiveerd verzoek van de student een andere volgorde bepalen.

Artikel 4.3 **Vorm van de tentamens**

4.3.1 In de Studiegids staat vermeld of het tentamen, dan wel de deeltentamens, van een onderwijseenheid schriftelijk, digitaal of mondeling, of een combinatie hiervan, dan wel op een andere wijze wordt afgelegd.

4.3.2 De gang van zaken bij tentaminering en de richtlijnen en aanwijzingen, zoals bedoeld in artikel 7.12b, eerste lid, onder b in de wet, om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen, staan beschreven in de 'Regels en Richtlijnen van de examencommissie'.

4.3.3 Aan studenten met een handicap of chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. Deze aanpassingen mogen niet van invloed zijn op de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een tentamen. De examencommissie wint zo nodig, als bedoeld in het Protocol studeren met een functiebeperking¹², deskundig advies in alvorens te beslissen.

4.3.4 In bijzondere gevallen kan de examencommissie op verzoek van de student, binnen de kaders van de Onderwijs- en Examenregeling, toestaan dat een tentamen op een andere wijze wordt afgelegd dan in de Studiegids is vastgelegd.

¹²[Protocol studeren met een functiebeperking](#)

4.3.5 De tentaminering vindt plaats in de voor deze opleiding in de Onderwijs- en Examenregeling vastgelegde onderwijsta(a)l(en). De examencommissie kan toestaan dat, op verzoek van de student, de tentaminering plaatsvindt in een andere taal.

Artikel 4.4 **Mondelinge tentamens**

4.4.1 Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.

4.4.2 Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie of de desbetreffende examinerator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bedenkingen heeft.

Artikel 4.5 **Regels en Richtlijnen examencommissie**

4.5.1 Conform artikel 7.12b, derde lid, van de wet stelt de examencommissie regels vast over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden en over de maatregelen die zij in geval van fraude kan nemen.

4.5.2 De examencommissie draagt er zorg voor dat het recht van de student om beroep in te stellen tegen beslissingen van de examencommissie of de examinatoren is gewaarborgd.

Artikel 4.6 **Oordeel**

4.6.1 De examinerator stelt terstond na het afnemen van een mondeling tentamen het oordeel vast. De student krijgt hierover een bericht uit het universitair studievoortgangssysteem.

4.6.2 Binnen vijftien werkdagen na de dag waarop het tentamen of het deeltentamen is afgenomen stelt de examinerator het oordeel over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen tentamen of deeltentamen vast. De uitslag wordt, binnen dezelfde 15 werkdagen, bekend gemaakt aan de student. Het eindoordeel wordt vastgelegd in het universitaire studievoortgangssysteem. De student krijgt hierover een bericht via het universitair studievoortgangssysteem. Het oordeel is uiterlijk vijf werkdagen voor de daaropvolgende gelegenheid van hetzelfde tentamen bekend. Bij overschrijding van deze termijn kan het desbetreffende tentamen worden verplaatst.

4.6.3 Wanneer niet aan de in 4.6.2 vermelde termijnen van vijftien respectievelijk vijf werkdagen kan worden voldaan, dan wordt de student hiervan op de hoogte gesteld via een bericht op het u-mailadres van de student voordat deze termijn verlopen is. In dit bericht is opgenomen op welke (uiterste) datum het oordeel bekend wordt gemaakt.

4.6.4 De uitslag van het tentamen (eindcijfer; niet zijnde een deeltentamen) wordt uitgedrukt in een geheel getal of een getal met maximaal één decimaal (alleen 0,5), tussen 1,0 tot 10,0, beide grenzen inbegrepen. De uitslag wordt niet uitgedrukt in een getal tussen 5,0 en 6,0. Een deeltentamen wordt uitgedrukt in een cijfer met maximaal één decimaal.

4.6.5 Het tentamen is met goed gevolg afgelegd als de uitslag 6,0 [of voor het LUC: C-] of hoger is.

4.6.6 N.v.t.

4.6.7 Op het schriftelijke of digitale bewijsstuk van de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzagerecht bedoeld in artikel 4.8 en op de beroepsprocedure.

4.6.8 De examencommissie kan regels opstellen waaruit blijkt onder welke voorwaarden zij gebruik zal maken van de haar in art. 7.12b, derde lid, van de wet gegeven bevoegdheid om te bepalen dat niet ieder tentamen met goed gevolg behoeft te worden afgelegd, en/of onder welke voorwaarden de resultaten van deeltentamens elkaar kunnen compenseren. Deze regels zijn opgenomen in de Regels en richtlijnen van de examencommissie.

Artikel 4.7 **Geldigheidsduur tentamens**

4.7.1 Het faculteitsbestuur kan de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens beperken, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie die geldigheidsduur in een individueel geval te verlengen. De geldigheidsduur van een met goed gevolg afgelegd tentamen kan uitsluitend worden beperkt, indien de getentamineerde kennis of het getentamineerde inzicht aantoonbaar verouderd is, of indien de getentamineerde vaardigheden aantoonbaar verouderd zijn.

4.7.2 De examencommissie kan voor tentamens waarvoor de geldigheidsduur beperkt is conform de in de Regels en Richtlijnen opgenomen criteria, op verzoek van de student, de geldigheidsduur voor een door haar te bepalen periode verlengen. In geval van bijzondere omstandigheden in de zin van artikel 7.51, tweede lid van de wet handelt de examencommissie conform het bepaalde hierover in artikel 7.10, vierde lid van de wet.

4.7.3 De in de op grond van 4.7.1 beperkte geldigheidsduur gaat in op 1 september van het studiejaar volgend op dat waarin het cijfer is behaald of de vrijstelling is verleend.

Artikel 4.8 **Inzagerecht en nabespreking**

4.8.1 Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen direct na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk of digitaal tentamen heeft de student recht op inzage in zijn beoordeelde werk.

4.8.2 Binnen de in 4.8.1 genoemde termijn kan kennis worden genomen van de vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

4.8.3 In de Studiegids of de digitale onderwijsleeromgeving wordt bekend gemaakt op welke wijze en op welk tijdstip de inzage en de nabespreking van het tentamen plaatsvinden.

4.8.4 De examencommissie heeft de bevoegdheid te bepalen of de inzage en de nabespreking collectief dan wel individueel plaatsvinden.

4.8.5 De inzage en nabespreking geschieden op een door de examinator te bepalen plaats en tijdstip.

4.8.6 Indien de betrokkene aantoonbaar door overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest voor de inzage en de nabespreking dan wordt hem een andere gelegenheid geboden, zo mogelijk binnen de in 4.8.1 genoemde termijn.

Artikel 4.9 **Vrijstelling van tentamens en/of praktische oefeningen**

4.9.1 De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinator, vrijstelling verlenen van het afleggen van één of meer tentamens of van deelname aan praktische oefeningen, indien de student:

- een qua inhoud en niveau overeenkomstige onderwijseenheid van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid, dan wel
- aantoonbaar door werk- of beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken met betrekking tot de desbetreffende onderwijseenheid, dan wel
- met goed gevolg het Pre-University College heeft voltooid; de examencommissie bepaalt in dit geval voor welke onderwijseenheid of welke onderwijseenheden vrijstelling wordt verleend.

4.9.2 Indien het onderwijseenheden van de minor betreft neemt de verantwoordelijke examencommissie pas een beslissing over het al dan niet verlenen van een vrijstelling nadat de examencommissie van de opleiding die de minor verzorgt, is gehoord.

Artikel 4.10 **Examen**

4.10.1 De examencommissie reikt een getuigschrift uit wanneer blijkt dat het examen met goed gevolg is afgelegd.

4.10.2 De examencommissie kan zelf een tot het examen behorend onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus instellen en de uitkomsten daarvan beoordelen.

4.10.3 Het getuigschrift wordt niet uitgereikt dan nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen (waaronder het voldoen aan de verplichting tot het betalen van collegegeld) voor de afgifte is voldaan. Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt. Op het getuigschrift wordt vermeld dat de opleiding dan wel de afstudeerrichting is verzorgd door de Universiteit Leiden.

4.10.4 Overeenkomstig de regeling als bedoeld in artikel 7.11, derde lid, van de wet kan degene die aanspraak heeft op uitreiking van een getuigschrift de examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan mits de inschrijvingsduur voor de desbetreffende opleiding van vier jaar niet wordt overschreden.

4.10.5 Dit verzoek moet worden ingediend binnen vijf werkdagen nadat de student op de hoogte is gebracht van de uitslag van het examen. Bij dit verzoek geeft de student aan wanneer hij het getuigschrift wil ontvangen.

4.10.6 De examencommissie kan het verzoek tevens inwilligen indien het niet inwilligen van het verzoek zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

4.10.7 Aan het getuigschrift wordt een in het Nederlands en/of in het Engels gesteld supplement toegevoegd dat voldoet aan het Europese overeengekomen standaardformat, inclusief de grading table die van toepassing is voor de opleiding. Tezamen met het getuigschrift wordt een vertaling van het getuigschrift en een certificaat in het Latijn uitgereikt.

Artikel 4.11 **Graadverlening**

4.11.1 Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd wordt de graad Bachelor verleend met de toevoeging of Science.

4.11.2 De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

Artikel 4.12 **Judicia**

4.12.1 Aan de uitslag van een examen is een judicium verbonden.

4.12.2 Uitgangspunt voor de bepaling van het judicium is het gewogen gemiddelde van de behaalde cijfers van alle tentamens die tot het examen behoren met uitzondering van die tentamens waarvoor vrijstelling is toegekend of die waarvoor slechts een bewijs van deelname is geregistreerd. Onderwijseenheden die bij andere opleidingen, waaronder buitenlandse, zijn gevolgd dienen te zijn goedgekeurd door de examencommissie.

4.12.3 Het gewogen gemiddelde van alle cijfers wordt bepaald door van elke onderwijseenheid het aantal studiepunten (EC) te vermenigvuldigen met het voor dat onderdeel toegekende cijfer, de uitkomsten hiervan op te tellen en het resultaat daarvan te delen door het aantal behaalde studiepunten.

4.12.4 Onverminderd het bepaalde in 4.12.6 en 4.12.7 wordt op het getuigschrift en op het diploma-supplement het predicaat 'cum laude' vermeld indien voor voltijdopleidingen voldaan is aan de volgende eisen:

voor het bachelorexamen:

- het gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden is een 8,0 of hoger;
- voor het eindwerk van een bacheloropleiding is minimaal een 8,0 behaald;
- het bachelorexamen is binnen vier studie jaren behaald.

Voor deeltijdopleidingen stelt de examencommissie overeenkomstige eisen naar rato van het aantal studie jaren voor deze opleiding vast.

4.12.5 Onverminderd het bepaalde in 4.12.6 en 4.12.7 wordt op het getuigschrift en op het diploma-supplement het predicaat 'summa cum laude' vermeld indien voor voltijdopleidingen voldaan is aan de volgende eisen:

voor het bachelorexamen:

- het gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden is een 9,0 of hoger;
- voor het eindwerk van een bacheloropleiding is minimaal een 9,0 behaald;
- het bachelorexamen is binnen drie studie jaren behaald.

Voor deeltijdopleidingen stelt de examencommissie overeenkomstige eisen naar rato van het aantal studie jaren voor deze opleiding vast.

4.12.6 De examencommissie kan besluiten in andere, bijzondere gevallen een predicaat te verlenen, mits het gewogen gemiddelde niet meer dan 0,5 punt afwijkt van het in het vierde dan wel vijfde lid bepaalde. Daarbij valt te denken aan aspecten zoals de ontwikkeling die de student tijdens de opleiding

heeft doorgemaakt, bepaalde uitzonderlijke prestaties die hij/zij geleverd heeft in het eindwerkstuk of scriptie of andere relevante bijzondere omstandigheden.

4.12.7 Ingeval de student een ordemaatregel, als omschreven in de Regels en Richtlijnen, is opgelegd wegens een onregelmatigheid, fraude of plagiaat, wordt geen predicaat verleend, tenzij de examencommissie anders beslist.

Hoofdstuk 5 Toegang en toelating tot de opleiding voor studiejaar 2023-2024

Artikel 5.1 Rechtstreekse toegang

5.1.1 Rechtstreekse toegang tot de opleiding hebben degenen die voldoen aan de voorwaarden genoemd in de artikelen 7.24 en 7.25 van de wet, met dien verstande dat voor het LUC en voor opleidingen met een numerus fixus de selectiecriteria – en procedure van kracht zijn zoals opgenomen in artikel 5.3.2 en 5.3.3.

5.1.2 [Niet van toepassing op een bacheloropleiding waarvoor een selectieprocedure is ingesteld.] De voorwaarden voor inschrijving voor de opleiding zijn vastgelegd in de regeling inschrijving, collegegeld en examengeld van de Universiteit Leiden¹³.

5.1.3 Het College van Bestuur kan de inschrijving in bepaalde in de wet omschreven gevallen weigeren door gebruik te maken van zijn bevoegdheid krachtens de tweede en derde volzin van artikel 7.28, eerste lid, van de wet.

5.1.4 Indien het College van Bestuur op grond van artikel 7.53 van de wet voor de opleiding een beperking eerste inschrijving heeft vastgesteld, is de in artikel 5.3.2 en 5.3.3 beschreven procedure van toepassing.

Artikel 5.2 Toelating

5.2.1 Toelating met hbo-propedeuse en graad Associate degree

Op grond van artikel 7.28, lid 1a van de wet wordt van de bezitter van een graad Associate degree of van de bezitter van een getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd propedeutisch examen aan een hogeschool het volgende vereist:

- a) (van toepassing voor Engelstalige bacheloropleidingen) moet de student voldoen aan de volgende Engelstalige taaleis:
 - IELTS 6.0.
 - Toefl (internet based) 80.
- c) de student moet aantonen dat hij beschikt over kennis, inzicht en vaardigheden om de bacheloropleiding met goed gevolg af te ronden. Dit kan worden aangetoond door:
 - Wiskunde (VWO-certificaat of Boswell beta) en Nederlands (VWO-certificaat) voor toelating tot de afstudeerrichting Politologie/IP.
 - Wiskunde (VWO-certificaat of Boswell beta) en Engels (zie eisen Engels in artikel 5.2.4) voor toelating tot de afstudeerrichting IRO.

¹³ [De regeling voor inschrijving, collegegeld en examengeld van de Universiteit Leiden.](#)

5.2.2 **Gelijkwaardige vooropleiding**

Degene die niet in het bezit is van een VWO-diploma, behaald na 2007, kan

- krachtens de wet worden ingeschreven op grond van een ander diploma (artikel 7.28 van de wet), mits is voldaan aan de nadere vooropleidingseisen.
- met een VWO-diploma oude stijl worden ingeschreven, mits is voldaan aan de nadere vooropleidingseisen.

Indien niet is voldaan aan de nadere vooropleidingseisen zal een toets worden opgelegd in de vakken, genoemd in artikel 5.2.3.1 op het niveau van het VWO-eindexamen in het profiel dat directe toegang geeft.

5.2.3 **Nadere vooropleidingseisen en deficiënties**

Niet van toepassing

5.2.4 **Nederlandse taal en Engelse taal**

5.2.4.1 (alleen van toepassing voor Nederlandstalige bachelors en Nederlandstalige afstudeerrichting) Studenten voor wie het Nederlands niet de moedertaal is kunnen voldoen aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal door het met goed gevolg afleggen van het examen TUL-gevorderd, georganiseerd door de Universiteit Leiden. Met het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal, niveau Educatief Startbekwaam kan eveneens worden voldaan aan de eis. Aan de eis TUL-halfgevorderd kan eveneens worden voldaan met het Staatsexamen Nt2 Programma II. Een diploma van de Internationale School dan wel vergelijkbare in Nederland verzorgde internationale opleidingen wordt beschouwd als een buiten Nederland afgegeven diploma.

Houders van een Internationaal Baccalaureate (IB) Diploma met Nederlands A of met Nederlands B HL zijn uitgezonderd van de Nederlandse taaleis.

5.2.4.2 De examencommissie kan in bijzondere gevallen vrijstelling verlenen van het onder 5.2.4.1 bedoelde examen.

5.2.4.3 (alleen van toepassing voor Engelstalige bachelors en Engelstalige afstudeerrichting) Bezitters van een buiten Nederland afgegeven diploma voldoen aan de eis inzake voldoende beheersing van de Engelse taal indien zij beschikken over één van de volgende diploma's:

- Een diploma van een in het Engels onderwezen International Baccalaureaat (of een IB diploma met "English A");
- Een diploma middelbaar (of hoger) onderwijs voltooid in Australië, Canada (met uitzondering van Franstalige opleidingen in Canada), Duitsland, Ierland, Malta, Nieuw Zeeland, Singapore, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten of Zuid-Afrika.

5.2.4.4 (alleen van toepassing voor Engelstalige bachelors en Engelstalige afstudeerrichting) Bezitters van een Nederlands diploma voldoen aan de eis inzake voldoende beheersing van de Engelse taal indien zij beschikken over een VWO-diploma.

5.2.4.5 (alleen van toepassing voor Engelstalige bachelors en Engelstalige afstudeerrichting) Indien de student niet voldoet aan de vereisten onder 5.2.4.3 kan minimaal één van de volgende taaleisen worden gesteld:

- IELTS 6.0;
- Toefl (internet based) 80.

Bij de aanmelding voor de opleiding mag de toets niet langer dan twee jaar geleden zijn afgelegd.

Artikel 5.2.5 **Colloquium Doctum**

Het toelatingsonderzoek, bedoeld in artikel 7.29 van de wet, heeft betrekking op de volgende vakken op het door de opleiding nader te bepalen niveau:

Voor Politologie en IP (voorheen IBO):

- ten minste HAVO-diploma, en
- enige jaren relevante werkervaring, en
- bewijs van toetsing in de volgende vakken: Wiskunde C VWO certificaat (of equivalent) en Nederlands VWO certificaat.

Voor IRO:

- ten minste HAVO (senior general secondary education) diploma en
- enige jaren relevante werkervaring, en
- toetsing in de volgende vakken: Wiskunde C VWO certificaat (of equivalent) en Engels VWO certificaat/ of eisen omschreven in artikel 5.2.4

Artikel 5.3 **Selectie voor de opleiding** [*Van toepassing op opleidingen met numerus fixus en LUC*]

5.3.1 **Bewijs van toelating**

Een bewijs van toelating wordt door het bestuur van de faculteit verstrekt indien de student voldoet aan de selectiecriteria zoals vastgelegd in artikel 5.3.2 voor zover het vastgestelde aantal ten hoogste voor de opleiding in te schrijven personen niet wordt overschreden.

5.3.2 **Selectiecriteria**

De gehanteerde selectiecriteria zijn:

- Een kandidaat wordt ontvankelijk geacht indien hij of zij voldoet aan de toelatingscriteria voor de bachelor specialisaties: Politologie, of Internationale Politiek, of Internationale Betrekkingen en Organisaties, zoals hierboven vermeld in hoofdstuk 5, artikelen 5.1 tot en met 5.2.5.
- Toelaatbare kandidaten worden door het Instituut Politieke Wetenschap overwogen voor selectie door middel van een selectieprocedure. Studenten worden geselecteerd voor de bacheloropleiding Politologie op basis van hun cijfers behaald bij het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, een motivatiebrief, en een online assessment.
- Het format van de motivatiebrief en het online assessment wordt bepaald door het Instituut en wordt vooraf aangekondigd op de website. Het gemiddelde van de vooropleiding en de motivatiebrief tellen elk voor 40% van het totaalcijfer, het online assessment telt voor 20% van het totaalcijfer

5.3.3 **Selectieprocedure**

De selectieprocedure staat uitgebreid beschreven in het Reglement Selectie & Plaatsing Universiteit Leiden Bacheloropleiding Politologie 2023-2024.

Hoofdstuk 6 **Studiebegeleiding en studieadvies**

Artikel 6.1 **Studievoortgangadministratie**

6.1.1 Het faculteitsbestuur registreert de individuele studieresultaten van de studenten.

6.1.2 De student kan op elk gewenst moment zijn studieresultaten inzien in het studievoortgangssysteem.

6.1.3 Met ingang van het tweede jaar van inschrijving vraagt de opleiding elke student jaarlijks een studieplan in te dienen waaruit blijkt welke tentamens hij voornemens is af te leggen en aan welke voor de opleiding relevante extra curriculaire activiteiten en door het College van Bestuur erkende nevenactiviteiten hij voornemens is deel te nemen.

Artikel 6.2 **Introductie en begeleiding**

De opleiding draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleiding en ten behoeve van de studievoortgang, zoals vastgelegd in de Regeling Bindend Studieadvies Universiteit Leiden.¹⁴

Artikel 6.3 **Studieadvies**

6.3.1 In zijn eerste jaar van inschrijving krijgt elke student advies over de voortzetting van zijn opleiding. De examencommissie is door het faculteitsbestuur gemandateerd tot het uitbrengen van het studieadvies. Voor informatie over de eisen, het aantal malen dat en de tijdstippen waarop dit gebeurt, alsmede voor de consequenties die daaraan worden of kunnen worden verbonden, wordt verwezen naar de Regeling bindend studieadvies Universiteit Leiden zoals die geldt in het betrokken studiejaar en naar 6.3.2.

6.3.2 Niet van toepassing

6.3.3 Een bindend negatief advies waaraan een afwijzing is verbonden geldt uitsluitend voor de opleiding en bijbehorende afstudeerrichtingen waarvoor de student ingeschreven staat. Het bindend studieadvies geldt tevens voor die bacheloropleiding waarmee de bacheloropleiding de propedeutische fase gemeen heeft.

6.3.4 Desgevraagd krijgt de student een mondelinge toelichting op het advies en informatie over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de faculteit en over eventuele andere opleidingsmogelijkheden.

Artikel 6.4 **Begeleiding van het scriptie/eindwerkstuk/afstudeerverslag/eindwerk van een opleiding**

6.4.1 De student volgt een vastgestelde planning voor de scriptie /het eindwerkstuk/het afstudeerverslag/eindwerk van een opleiding zoals bedoeld in artikel 3.3. 2.. Deze planning is afgeleid van de studielast die voor deze onderwijseenheid in de Studiegids is vastgelegd.

6.4.2 In de planning bedoeld in 6.4.1 is tevens de frequentie van de begeleiding en de wijze waarop de begeleiding wordt gegeven vastgelegd.

¹⁴ [Regeling Bindend Studieadvies Universiteit Leiden](#)

Artikel 6.5 **Topsport**

Aan studenten die topsport bedrijven wordt de gelegenheid geboden hun studie zoveel als redelijkerwijs mogelijk is aan de eisen van hun sportieve bezigheden aan te passen. Om vast te stellen wie tot deze categorie behoren hanteert de opleiding de richtlijnen van het College van Bestuur.

Artikel 6.6 **Handicap of chronische ziekte**

Aan studenten met een handicap of met een chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden hun studie, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, aan de beperkingen die de handicap of chronische ziekte met zich meebrengt aan te passen.¹⁵ Deze aanpassingen worden zoveel mogelijk op de individuele functiebeperking van de student afgestemd, maar mogen de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een vak of het examenprogramma niet wijzigen.

Artikel 6.7 **Buitenlands verblijf en stage**

Voor studenten die ten gevolge van een door de examencommissie goedgekeurd buitenlands studieverblijf of een goedgekeurde stage aantoonbare studievertraging zouden ondervinden, wordt een regeling getroffen om de vertraging zoveel mogelijk te beperken.

Hoofdstuk 7 Evaluatie van het onderwijs

Artikel 7.1 **Evaluatie van het onderwijs**

Het onderwijs in de opleiding wordt als volgt geëvalueerd:

- De cursussen kunnen jaarlijks op verschillende manieren worden geëvalueerd, met standaardvragenlijsten en/of kwalitatieve instrumenten, tijdens en/of aan het eind van de cursus bij de eindtoets of de laatste bijeenkomst. De resultaten van de gestandaardiseerde evaluatie worden besproken in de bachelor opleidingscommissie. De bachelor opleidingscommissie geeft advies aan het opleidingsbestuur over eventuele maatregelen om de kwaliteit te bevorderen.
- Het programma wordt jaarlijks geëvalueerd door een standaardvragenlijst voor te leggen aan de studenten in het derde jaar van de opleiding, eventueel aangevuld met kwalitatieve instrumenten. De resultaten worden besproken in het overleg van de opleidingsdirecteuren met het faculteitsbestuur en in de bachelor opleidingscommissie. Het opleidingsbestuur neemt zo nodig maatregelen ter verbetering van de kwaliteit.

Het opleidingsbestuur/de opleidingsdirecteur stelt de opleidingscommissie op de hoogte van de uitkomsten van de evaluatie.

¹⁵ <https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/reglementen/algemeen/protocol-studeren-met-een-functiebeperking>

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Artikel 8.1 Wijziging

8.1.1 Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur na voorafgaande instemming van de faculteitsraad of de opleidingscommissie, afhankelijk van de betrokken onderwerpen, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.

8.1.2 Wijzigingen in deze regeling die van toepassing zijn voor een bepaald studiejaar moeten voor de aanvang van dat studiejaar zijn vastgesteld en op de daarvoor bepaalde wijze zijn gepubliceerd. Hiervan kan uitsluitend worden afgeweken als een snellere invoering van een wijziging strikt noodzakelijk is en als daarbij de belangen van de studenten redelijkerwijs niet worden geschaad.

8.1.3 Een wijziging kan niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige beslissing welke krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 8.2 Bekendmaking

Het faculteitsbestuur dan wel opleidingsbestuur draagt zorg voor bekendmaking van deze regeling en van de Regels en Richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken via de universitaire website.

Artikel 8.3 Geldigheidsduur

De Onderwijs- en examenregeling geldt voor de duur van één studiejaar.

Artikel 8.4 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2022.

BIJLAGEN

Bijlage 1a

Propedeuse¹ bacheloropleiding Politologie: afstudeerrichting Politologie

<i>Onderwijsonderdelen</i>	<i>EC</i>	<i>Niveau</i>	
Mentoraat		100	
Nationale Politiek I: Nederlands Politiek Bestel	5	100	
Inleiding Internationale Politiek en Academische Vaardigheden 1	8	100	practicum: werkgroepen
Recht	5	100	
Politiek en Beleid	5	200	
Inleiding Politieke Wetenschap en Academische Vaardigheden 2	7	200	practicum: werkgroepen
Economie voor Politologen	5	100	
Methoden en Technieken van Politologisch Onderzoek	5	200	
Inleiding Vergelijkende Politologie en Academische Vaardigheden 3	7	200	practicum: werkgroepen
Statistiek I: Beschrijven en Presenteren	5	200	practicum: werkgroepen
Politiek van de Europese Unie en Academische Vaardigheden 4	8	200	practicum: werkgroepen

In het geval van practica of werkgroepen kan de eindverantwoordelijke docent een aanwezigheidsregeling opleggen. Indien aanwezigheid verplicht is, staat dit opgenomen in de studiegids.

Overgangsregelingen

Studenten die zijn gestart in studiejaar 2021-2022 of eerder en Politiek en Beleid (7 EC) nog niet hebben afgerond, dienen in 2022-2023 het tentamen Politiek en Beleid te behalen (5 EC). Zij volgen daarnaast de werkgroepen Academische Vaardigheden 2 (2 EC) die vanaf 2022-2023 onderdeel zijn van het vak Inleiding Politieke Wetenschap. (Of één van beide onderdelen indien één van de onderdelen reeds voldoende is afgerond).

Studenten die zijn gestart in studiejaar 2021-2022 of eerder en Inleiding Politieke Wetenschap (8 EC) nog niet hebben afgerond, dienen in 2022-2023 het tentamen Inleiding Politieke Wetenschap te behalen (5 EC). Zij volgen daarnaast de werkgroepen Academische Vaardigheden 4 (3 EC), die vanaf 2022-2023 onderdeel zijn van het vak Politiek van de Europese Unie. (Of één van beide onderdelen indien één van de onderdelen reeds voldoende is afgerond).

Studenten die zijn gestart in studiejaar 2021-2022 of eerder en Politiek van de Europese Unie (5 EC) nog niet hebben afgerond, dienen in 2022-2023 het tentamen Politiek van de Europese Unie te behalen (5 EC). De werkgroepen Academische Vaardigheden 4 (3 EC), die vanaf 2022-2023 onderdeel zijn van het vak Politiek van de Europese Unie, volgen zij niet.

Studenten die zijn gestart in studiejaar 2021-2022 of eerder en Statistiek II (5 EC) nog niet hebben afgerond, wordt in 2022-2023 de mogelijkheid geboden dit vak alsnog te volgen en af te ronden, aangezien dit vak in het academisch jaar 2022-2023 niet binnen het curriculum wordt aangeboden.

Studenten die niet nominaal studeren, kunnen met de studieadviseur een aangepaste studieplanning maken.

Resterende programma

Het cohort 2022-2023 zal na de propedeuse het programma van jaar 2 en 3 volgen zoals vermeld in bijlage 2a.

Bijlage 1b

Propedeuse² bacheloropleiding *Politologie*: afstudeerrichting *Internationale Politiek*

<i>Onderwijsonderdelen</i>	<i>EC</i>	<i>Niveau</i>	
Mentoraat		100	
Nationale Politiek I: Nederlands Politiek Bestel	5	100	
Inleiding Internationale Politiek en Academische Vaardigheden 1	8	100	practicum: werkgroepen
Inleiding Internationale Organisaties	5	100	
Politiek en Beleid	5	200	
Inleiding Politieke Wetenschap en Academische Vaardigheden 2	7	200	practicum: werkgroepen
Economie voor Politicologen	5	100	
Methoden en Technieken van Politicologisch Onderzoek	5	200	
Inleiding Vergelijkende Politologie en Academische Vaardigheden 3	7	200	practicum: werkgroepen
Statistiek I: Beschrijven en Presenteren	5	200	practicum: werkgroepen
Politiek van de Europese Unie en Academische Vaardigheden 4	8	200	practicum: werkgroepen

In het geval van practica of werkgroepen kan de eindverantwoordelijke docent een aanwezigheidsregeling opleggen. Indien aanwezigheid verplicht is, staat dit opgenomen in de studiegids.

Overgangsregelingen

Studenten die zijn gestart in studiejaar 2021-2022 of eerder en Politiek en Beleid (7 EC) nog niet hebben afgerond dienen in 2022-2023 het tentamen Politiek en Beleid te behalen (5 EC). Zij volgen daarnaast de werkgroepen Academische Vaardigheden 2 (2 EC) die vanaf 2022-2023 onderdeel zijn van het vak Inleiding Politieke Wetenschap. (Of één van beide onderdelen indien één van de onderdelen reeds voldoende is afgerond).

Studenten die zijn gestart in studiejaar 2021-2022 of eerder en Inleiding Politieke Wetenschap (8 EC) nog niet hebben afgerond dienen in 2022-2023 het tentamen Inleiding Politieke Wetenschap te behalen (5 EC). Zij volgen daarnaast de werkgroepen Academische Vaardigheden 4 (3 EC), die vanaf 2022-2023 onderdeel zijn van het vak Politiek van de Europese Unie. (Of één van beide onderdelen indien één van de onderdelen reeds voldoende is afgerond).

Studenten die zijn gestart in studiejaar 2021-2022 of eerder en Politiek van de Europese Unie (5 EC) nog niet hebben afgerond dienen in 2022-2023 het tentamen Politiek van de Europese Unie te behalen (5 EC). De werkgroepen Academische Vaardigheden 4 (3 EC), die vanaf 2022-2023 onderdeel zijn van het vak Politiek van de Europese Unie, volgen zij niet.

Studenten die zijn gestart in studiejaar 2021-2022 of eerder en Statistiek II (5 EC) nog niet hebben afgerond, wordt in 2022-2023 de mogelijkheid geboden dit vak alsnog te volgen en af te ronden, aangezien dit vak in het academisch jaar 2022-2023 niet binnen het curriculum wordt aangeboden.

Studenten die niet nominaal studeren kunnen met de studieadviseur een aangepaste studieplanning maken.

Resterende programma

Het cohort 2022-2023 zal na de propedeuse het programma van jaar 2 en 3 volgen zoals vermeld in bijlage 2b

Bijlage 1c

Propaedeuse³ for the bachelor's programme in Political Science: specialisation in International Relations and Organisations (IRO)

<i>Course</i>	<i>EC</i>	<i>Level</i>	
Mentoring Sessions		100	
Introduction to International Organisations	5	100	
Introduction to International Relations and Academic Skills 1	8	100	workgroup
Actors in World Politics	5	200	
Introduction to Political Science and Academic Skills 2	7	200	workgroup
Economics for Political Scientists	5	100	
Global History	5	100	
Introduction to Comparative Politics and Academic Skills 3	7	200	workgroup
Research Methods in Political Science	5	200	
Statistics I	5	200	workgroup
Politics of the European Union and Academic Skills 4	8	200	workgroup

The instructors can set rules on the compulsory attendance of any practicals, workgroups, or seminars. If attendance is compulsory, this must be stated in the e-prospectus.

Transition regulations

Students who started in the academic year 2021-2022 or earlier and did not yet pass Actors in World Politics (7 EC) in 2022-2023 need to take the exam for Actors in World Politics (5 EC) and the workgroup Academic Skills 2 (2 EC) that will be part of Introduction to Political Science from 2022-2023 onward, or just one of these two components if they have already passed the other one.

Students who started in the academic year 2021-2022 or earlier and did not yet pass Introduction to Political Science (8 EC) in 2022-2023 need to take the exam for Introduction to Political Science (5 EC) and the workgroup Academic Skills 4 (3 EC) that will be part of the course Politics of the European Union from 2022-2023 onward, or just one of these two components if they have already passed the other one.

Students who started in the academic year 2021-2022 or earlier and did not yet pass Politics of the European Union (5 EC) need to take the exam for Politics of the European Union (5 EC) in 2022-2023. They will not follow the workgroups Academic Skills 4 (3 EC) that will be part of the course Politics of the European Union from 2022-2023 onward.

Students who started in 2021-2022 or earlier and have not yet completed Statistics II are offered an extra opportunity to complete the course in block 3 of year 1 given that this course will not be offered as part of the revised year 1 programme from 2022-2023 onward.

Students who did not obtain all the study credits of year 1 can contact their study adviser for an adjusted study plan.

Rest of the programme

Students who start in 2022-2023 will follow the new programme for years 2 and 3 as outlined in appendix 2a, after the propaedeutic phase (year 1).

Bijlage 2a

Het tweede (B2) en derde (B3) jaar van de bacheloropleiding Politologie: afstudeerrichting Politologie

B2 (voor studenten die zijn gestart in studiejaar 2021-2022 of eerder)

<i>Onderwijsonderdelen</i>	<i>EC</i>	<i>Niveau</i>	
Europese Geschiedenis	5	200	
Methoden en Technieken van Politologisch Onderzoek	10	300	
Vergelijkende Analyse van Politieke Stelsels	5	200	
Politieke Psychologie	5	300	
Academische Vaardigheden: Onderzoeksonderwerp	5	300	practicum: werkgroepen
Analyse van de Internationale Politiek	5	200	
Geschiedenis van de Politieke Filosofie	5	300	
Nationale Politiek II: Nederlandse Politieke Geschiedenis	5	200	
Contemporaine Politieke Filosofie	5	300	
Rationele Keuzetheorie	5	300	
Academische Vaardigheden: Kwalitatieve en Kwantitatieve Data Analyse	5	300	practicum: werkgroepen

B3

<i>Onderwijsonderdelen</i>	<i>EC</i>	<i>Niveau</i>
Eén bachelor seminar ¹	10	400
Bachelor project ¹	20	400
Vrije keuzeruimte ²	30	100 tot 400

In het geval van practica of werkgroepen kan de eindverantwoordelijke docent een aanwezigheidsregeling opleggen. Indien aanwezigheid verplicht is, staat dit opgenomen in de studiegids.

¹ Jaarlijks wordt door het Instituut Politieke Wetenschap, na advies van de opleidingscommissie, het aanbod van de bachelor seminars en bachelor projecten vastgesteld. Deze bachelor seminars en bachelor projecten worden vermeld in de studiegids.

² De door de student gekozen invulling van de vrije keuzeruimte dient vooraf, via een verzoekschrift in uSis, door de examencommissie te worden goedgekeurd. Voor de vrije keuzeruimte komen in aanmerking keuzevakken of afzonderlijke vakken uit een minor met een waarde van in totaal 30 EC verzorgd door de Universiteit Leiden. Ook keuzevakken van een andere Nederlandse of buitenlandse universiteit, dan wel een onderzoeksstage, komen in aanmerking (max 15 EC). De in het kader van de bacheloropleiding Politologie (inclusief de vakken van de eigen specialisatie en de andere specialisaties) aangeboden programmaonderdelen komen niet in aanmerking. Ook de minor Politiek: Conflict & Consensus kan daarom niet worden gekozen voor de vrije keuzeruimte.

Beoordeling

Men is geslaagd voor het bachelorexamen indien alle studieonderdelen met voldoende resultaat (6 of hoger) zijn afgelegd.

Overgangsregelingen

Het vak Methoden en Technieken van Politicologisch Onderzoek (10 EC) wordt in het academisch jaar 2022-2023 voor de laatste maal voor 10 EC aangeboden in blok 1 van jaar 2. Daarna zal dit vak worden aangeboden in blok 3 van jaar 1 voor 5 EC.

- Studenten die Methoden en Technieken van Politicologisch Onderzoek (10 EC, blok 1) in studiejaar 2022-2023 niet behalen, wordt in studiejaar 2022-2023 eenmalig de gelegenheid geboden om aan te schuiven bij Methoden en Technieken van Politicologisch Onderzoek (5 EC, blok 3 van jaar 1) en de resterende 5 EC te behalen door het maken van een extra opdracht. De invulling van de extra opdracht is gebaseerd op de inhoud van het oorspronkelijke vak Research Methods in Political Science. Deze opdracht vertegenwoordigt een studielast van 5 EC (140 uur) en wordt aangeboden door de docent die verantwoordelijk is voor dit vak.
De opdracht wordt gespecificeerd voor het begin van blok 3 en dient in blok 3 te worden afgerond.
- Indien een student het vak Methoden en Technieken van Politicologisch Onderzoek (10 EC) niet heeft behaald in 2022-2023 of eerder, dan dient deze het vak Methoden en Technieken van Politicologisch Onderzoek (5 EC, blok 3 van jaar 1) en Kwalitatieve Onderzoeksmethoden (5 EC, blok 2 van jaar 2) af te ronden.

Studenten die niet nominaal studeren kunnen met de studieadviseur een aangepaste studieplanning maken.

B2 (voor studenten die zijn gestart in studiejaar 2022-2023) Let op, dit programma wordt nog niet aangeboden in studiejaar 2022-2023. Dit is slechts ter illustratie hoe het resterende onderwijsprogramma voor cohort 2022-2023 eruit zal zien.

<i>Onderwijsonderdelen</i>	<i>EC</i>	<i>Niveau</i>	
Europese Geschiedenis	5	200	
Statistiek II: Analyse en Onderzoek	5	300	practicum: werkgroepen
Kwalitatieve Onderzoeksmethoden	5	300	
Vergelijkende Analyse van Politieke Stelsels	5	200	
Politieke Psychologie	5	300	
Academische Vaardigheden: Onderzoeksontwerp	5	300	practicum: werkgroepen
Analyse van de Internationale Politiek	5	200	
Geschiedenis van de Politieke Filosofie	5	300	
Nationale Politiek II: Nederlandse			
Politieke Geschiedenis	5	200	
Contemporaine Politieke Filosofie	5	300	
Rationele Keuzetheorie	5	300	
Academische Vaardigheden:			
Kwalitatieve en Kwantitatieve Data-analyse	5	300	practicum: werkgroepen

Bijlage 2b

Het tweede (B2) en derde jaar (B3) van de bacheloropleiding *Politologie*: afstudeerrichting *Internationale Politiek (IP)*

B2

<i>Onderwijsonderdelen</i>	<i>EC</i>	<i>Niveau</i>	
Europese Geschiedenis	5	200	
Methoden en Technieken van Politologisch Onderzoek	10	300	
Vergelijkende Analyse van Politieke Stelsels	5	200	
Introduction to International Political Economy	5	300	
Academische Vaardigheden: Onderzoeksontwerp	5	300	practicum: werkgroepen
Analyse van de Internationale Politiek	5	200	
International Security	5	200	
Ontwikkelingsvraagstukken in de Internationale Politiek	5	300	
Contemporaine Politieke Filosofie* of	5	300	
Rationele Keuzetheorie*	5	300	
International Law	5	200	
Academische Vaardigheden: Kwalitatieve en Kwantitatieve Data Analyse	5	300	practicum: werkgroepen

* studenten dienen een keuze te maken uit één van beide vakken

B3

<i>Onderwijsonderdelen</i>	<i>EC</i>	<i>Niveau</i>
Eén bachelor seminar ¹	10	400
Bachelor project ¹	20	400
Vrije keuzeruimte ²	30	100 tot 400

In het geval van practica of werkgroepen kan de eindverantwoordelijke docent een aanwezigheidsregeling opleggen. Indien aanwezigheid verplicht is, staat dit opgenomen in de studiegids.

¹ Jaarlijks wordt door het Instituut Politieke Wetenschap, na advies van de opleidingscommissie, het aanbod van de bachelor seminars en bachelor projecten vastgesteld. Deze bachelor seminars en bachelor projecten worden vermeld in de studiegids.

² De door de student gekozen invulling van de vrije keuzeruimte dient vooraf, via een verzoekschrift in uSis, door de examencommissie te worden goedgekeurd. Voor de vrije keuzeruimte komen in aanmerking keuzevakken of afzonderlijke vakken uit een minor met een waarde van in totaal 30 EC verzorgd door de Universiteit Leiden. Ook keuzevakken van een andere Nederlandse of buitenlandse universiteit, dan wel een onderzoeksstage, komen in aanmerking (max 15 EC). De in het kader van de bacheloropleiding *Politologie* (inclusief de vakken van de eigene specialisatie en de specialisaties) aangeboden programmaonderdelen komen niet in aanmerking. Ook de minor *Politiek: Conflict & Consensus* kan daarom niet worden gekozen voor de vrije keuzeruimte.

Beoordeling

Men is geslaagd voor het bachelorexamen indien alle studieonderdelen met voldoende resultaat (6 of hoger) zijn afgelegd.

Overgangsregelingen

Het vak Methoden en Technieken van Politologisch Onderzoek (10 EC) wordt in het academisch jaar 2022-2023 voor de laatste maal voor 10 EC aangeboden in blok 1 van jaar 2. Daarna zal dit vak worden aangeboden in blok 3 van jaar 1 voor 5 EC.

- Studenten die Methoden en Technieken van Politologisch Onderzoek (10 EC, blok 1) in studiejaar 2022-2023 niet behalen, wordt in studiejaar 2022-2023 eenmalig de gelegenheid geboden om aan te schuiven bij Methoden en Technieken van Politologisch Onderzoek (5 EC, blok 3 van jaar 1) en de resterende 5 EC te behalen door het maken van een extra opdracht. De invulling van de extra opdracht is gebaseerd op de inhoud van het oorspronkelijke vak Research Methods in Political Science. Deze opdracht vertegenwoordigt een studielast van 5 EC (140 uur) en wordt aangeboden door de docent die verantwoordelijk is voor dit vak. De opdracht wordt gespecificeerd voor het begin van blok 3 en dient in blok 3 te worden afgerond.
- Indien een student het vak Methoden en Technieken van Politologisch Onderzoek (10 EC) niet heeft behaald in 2022-2023 of eerder, dan dient deze het vak Methoden en Technieken van Politologisch Onderzoek (5 EC, blok 3 van jaar 1) en Kwalitatieve Onderzoeksmethoden (5 EC, blok 2 van jaar 2) af te ronden.

Studenten die niet nominaal studeren kunnen met de studieadviseur een aangepaste studieplanning maken.

B2 (voor studenten die zijn gestart in studiejaar 2022-2023) Let op, dit programma wordt nog niet aangeboden in studiejaar 2022-2023. Dit is slechts ter illustratie hoe het resterende onderwijsprogramma voor cohort 2022-2023 eruit zal zien.

Onderwijsonderdelen	EC	Niveau	
Europese Geschiedenis	5	200	
Statistiek II: Analyse en Onderzoek	5	300	practicum: werkgroepen
Kwalitatieve Onderzoeksmethoden	5	300	
Vergelijkende Analyse van Politieke Stelsels	5	200	
Introduction to International Political Economy	5	300	
Academische Vaardigheden: Onderzoeksontwerp	5	300	practicum: werkgroepen
Analyse van de Internationale Politiek	5	200	
International Security	5	200	
Ontwikkelingsvraagstukken in de Internationale Politiek	5	300	
Contemporaine Politieke Filosofie*	of	5	300
Rationele Keuzetheorie*		5	300
International Law		5	200
Academische Vaardigheden: Kwalitatieve en Kwantitatieve Data-analyse		5	300
			practicum: werkgroepen

* studenten dienen een keuze te maken uit één van beide vakken

Bijlage 2c

Second (B2) and third (B3) years of the bachelor's programme in Political Science: English specialisation in "International Relations and Organisations" (IRO)

B2

<i>Course</i>	<i>EC</i>	<i>Level</i>	
Research Methods in Political Science	10	300	
Comparative Analysis of Political Systems	5	200	
Analysing International Relations	5	200	
International Political Economy	5	300	
Academic Skills: Research Design 1	5	300	workgroup
Global Security	5	300	
International Development	5	300	
Contemporary Political Philosophy* or	5	300	
Rational Choice Theory*	5	300	
International Law & Human Rights	5	200	
Environmental Politics	5	200	
Academic Skills: Qualitative and Quantitative Data Analysis	5	300	workgroup

* The students should make a choice between one of these two courses.

B3

<i>Course</i>	<i>EC</i>	<i>Level</i>
One Bachelor seminar ¹	10	400
Bachelor project ¹	20	400
Elective Space ²	30	100 to 400

The instructors can set rules on the compulsory attendance of any practical's, seminars, or workgroups. If attendance is compulsory, this must be stated in the prospectus.

¹ The Institute of Political Science will determine the offer of Bachelor Seminars and Bachelor Projects based on the advice of the Programme Committee on a yearly basis. These Bachelor Seminars and Bachelor Projects will be listed in the Prospectus.

² All elements of the Elective Space (30 EC in total) must be pre-approved by the Board of Examiners. Students can do this with a request in uSis. Approved electives can be elective courses, (individual courses from) a minor offered by Leiden University, any other Dutch university, an accredited non-Dutch university, or a pre-approved research internship (max 15 EC). BSc courses offered by the Institute of Political Science as part of the curriculum of the BSc Political Science (within the student's own specialisation or the other specialisations), or as part of the minor Politiek: Conflict & Consensus, will not be approved as contributing to the Elective Space.

Degree Completion

A student will successfully complete the bachelor degree once he or she has received a passing grade (6 or higher) for all components of the programme.

Transition regulations

The course Research Methods in Political Science (10 EC) will be offered for the last time for 10 EC in block 1 of year 2 in the academic year 2022-2023. After 2022-2023 the course will be offered in block 3 of year 1 for 5 EC.

- Students who started in 2021-2022 or earlier and do not pass Research Methods in Political Science (10 EC block 1) in the academic year 2022-2023, will be offered a one-off opportunity in 2022-2023 to do the course Research Methods in Political Science (5 EC, block 3 of year 1) and do an additional assignment for the remaining 5 EC. The extra assignment will be based on the content of the course Research Methods in Political Science and require a study load commensurate with 5 EC (140 hours) to complete. The assignment will be offered by the instructor responsible for the course. It will be specified by the beginning of block 3 and must be completed in block 3.
- In case a student does not pass the course Research Methods in Political Science (10 EC) in 2022-2023 or earlier, from 2023-2024 the student needs to do the course Research Methods in Political Science (5 EC) in block 3 of year 1 and the course Qualitative Research Methods (5 EC) in block 2 of year 2.

B2 (for students that started in the academic year 2022-2023) Please note: this programme will not yet be offered in the academic year 2022-2023. This is only an illustration of how the rest of the programme for the cohort 2022-2023 would be set up.

<i>Course</i>	<i>EC</i>	<i>Level</i>	
Statistics II	5	300	workgroup
Comparative Analysis of Political Systems	5	200	
Analysing International Relations	5	200	
International Political Economy	5	300	
Qualitative Research Methods	5	200	
Academic Skills: Research Design	5	300	workgroup
Global Security	5	300	
International Development	5	300	
Contemporary Political Philosophy* or	5	300	
Rational Choice Theory*	5	300	
International Law & Human Rights	5	200	
Environmental Politics	5	200	
Academic Skills:			
Qualitative and Quantitative Data Analysis	5	300	workgroup

**The students should make a choice between one of these two courses.*

Bijlage 3

Minor aangeboden door het Instituut Politieke Wetenschap

Politiek: Conflict & Consensus

<i>Course</i>	<i>EC</i>	<i>Level</i>
Inleiding Internationale Politiek	5	100
Nationale Politiek I: Het Nederlandse Politiek Bestel	5	100
Comparative Analysis of Political Systems	5	200
Politieke Psychologie	5	300
Debating political institutions	10	400

Bijlage 4a

Volgorde tentamens bacheloropleiding *Politologie*: afstudeerrichting *Politologie*

In het eerste en tweede jaar van de bacheloropleiding geldt er geen volgorde van tentamens. Voor het derde jaar van de bacheloropleiding geldt het onderstaande.

1.
 - a. Toegang tot de tentamens van het derde jaar wordt verleend na het behalen van de propedeutische fase *Politologie* van de Universiteit Leiden.
 - b. De student kan worden toegelaten tot het afleggen van bepaalde onderdelen van het derde jaar van de bachelor nog voordat hij/zij de propedeutische fase heeft afgerond onder de volgende voorwaarden:
 - a. De toelating betreft in beginsel uitsluitend het afleggen van de tentamens van keuzevakken.
 - c. Eventuele resultaten van tentamens waaraan de student heeft deelgenomen zonder te voldoen aan eerdergenoemde ingangseisen en zonder uitdrukkelijke toestemming van de examencommissie kunnen ongeldig worden verklaard.
2.
 - a. Deelname aan het bachelor project³ is alleen toegestaan indien de propedeutische fase is afgerond en ten minste 40 EC van het tweede jaar zijn behaald met inbegrip van het studieonderdeel Methoden en Technieken van Politologisch Onderzoek, Academische Vaardigheden: Onderzoeksontwerp en, indien van toepassing, het onderdeel dat de inhoudelijke grondslag vormt voor het bachelor project (zoals vermeld in studiegids).
 - b. Deelname aan de bachelor seminars in het derde jaar is alleen toegestaan indien de propedeutische fase is voltooid evenals, indien van toepassing, het onderdeel dat de inhoudelijke grondslag vormt voor het bachelor seminar (zoals vermeld in studiegids).
 - c. Deelname aan een onderzoeksstage⁴ (als onderdeel van de vrije keuzeruimte) is alleen toegestaan indien de propedeutische fase is afgerond en ten minste 40 EC van het tweede jaar zijn behaald, met inbegrip van het studieonderdeel Methoden en Technieken van Politologisch Onderzoek en Academische Vaardigheden: Onderzoeksontwerp.
 - d. Deelname aan een exchange via een partneruniversiteit (als onderdeel van de vrije keuzeruimte) is alleen toegestaan indien vóór de selectie de propedeutische fase is afgerond met tenminste een 7,0 cijfergemiddelde.

Bijlage 4b

Volgorde tentamens bacheloropleiding *Politologie*: afstudeerrichting **Internationale Politiek**

In het eerste en tweede jaar van de bacheloropleiding geldt er geen volgorde van tentamens.

Voor het derde jaar van de bacheloropleiding geldt het onderstaande.

1.
 - a. Toegang tot de tentamens van het derde jaar wordt verleend na het behalen van de propedeutische fase *Politologie* van de Universiteit Leiden.
 - b. De student kan worden toegelaten tot het afleggen van bepaalde onderdelen van het derde jaar van de bachelor nog voordat hij/zij de propedeutische fase heeft afgerond onder de volgende voorwaarden:
 - a. De toelating betreft in beginsel uitsluitend het afleggen van de tentamens van minor- en keuzevakken.
 - c. Eventuele resultaten van tentamens waaraan de student heeft deelgenomen zonder te voldoen aan eerdergenoemde ingangseisen en zonder uitdrukkelijke toestemming van de examencommissie kunnen ongeldig worden verklaard.
2.
 - a. Deelname aan het bachelor project⁵ is alleen toegestaan indien de propedeutische fase is afgerond en ten minste 40 EC van het tweede jaar zijn behaald met inbegrip van het studieonderdeel *Methoden en Technieken van Politologisch Onderzoek, Academische Vaardigheden: Onderzoeksontwerp* en, indien van toepassing, het onderdeel dat de inhoudelijke grondslag vormt voor het bachelor project (zoals vermeld in studiegids).
 - b. Deelname aan de bachelor seminars in het derde jaar is alleen toegestaan indien de propedeutische fase is voltooid evenals, indien van toepassing, het onderdeel dat de inhoudelijke grondslag vormt voor het bachelor seminar (zoals vermeld in studiegids).
 - c. Deelname aan een onderzoeksstage⁶ (als onderdeel van de vrije keuzeruimte) is alleen toegestaan indien de propedeutische fase is afgerond en ten minste 40 EC van het tweede jaar zijn behaald, met inbegrip van het studieonderdeel *Methoden en Technieken van Politologisch Onderzoek en Academische Vaardigheden: Onderzoeksontwerp*.
 - d. Deelname aan een exchange via een partneruniversiteit (als onderdeel van de vrije keuzeruimte) is alleen toegestaan indien vóór de selectie de propedeutische fase is afgerond met tenminste een 7,0 cijfergemiddelde,

Bijlage 4c

Order of Examinations BSc Political Science: International Relations and Organisations

During the first and second year of the programme, no specific order of examinations applies. For the third year, the following is applicable:

1.
 - a. Access to exams in the third year will be granted only after the successful completion of the propaedeutic phase of the BSc in Political Science of Leiden University.
 - b. The student can be allowed access to certain elements of the third year of the bachelor program before completion of the propaedeutic phase under certain circumstances:
 - a. Access is given only to exams for elective courses.
 - b. This approval lapses automatically in case the propaedeutic phase has not been completed within the first two years of enrollment.
 - c. Exam results obtained during the time when the student did not comply with the entry requirements and for which the Board of Examiners has not given approval, will be considered void and cannot be added to the record of the student.

2.
 - a. Prerequisites for participation in the Bachelor Project are successful completion of the propaedeutic phase of the programme (first year) and 40 EC of Year 2 courses, including Research Methods in Political Science, Academic Skills: Research Design and any additional courses required by the instructor of the Bachelor Project (as specified in the prospectus).
 - b. Prerequisites for participation in the Bachelor Seminars are successful completion of the propaedeutic phase of the programme (first year) and any additional courses required by the instructor of the Bachelor Project (as specified in the prospectus).
 - c. Prerequisites for participation in a research internship (curricular) are successful completion of the propaedeutic phase of the programme and obtained 40 EC of Year 2 courses, including Research Methods in Political Science and Academic Skills: Research Design.

Bijlage 4d.

Volgorde tentamens bacheloropleiding *Politologie*: afstudeerrichting Internationale Betrekkingen en Organisaties

(Sinds 01/09/2018 wordt de IBO specialisatie niet meer aangeboden; voor studenten die reeds staan ingeschreven blijven IBO student maar volgen de vakken van de afstudeerrichting Internationale Politiek. Studenten die niet nominaal studeren kunnen met de studieadviseur een aangepaste studieplanning maken.)